

In glej, zares
 Nji, ki nad vse čistost je draga,
 Na glavo venec že polaga
 Vladar nebes.
 Kar ogenj ni dosegel ljuti,
 Ki ga krotilo je nebó,
 Zvršil krvnikov meč je kruti,
 Ki strl ji žitje je mladó . . .

Nad zvezdami pri večnem Bogu,
 Ki jo krepil je zemske dni,
 Sedi sedaj v krilatcev krogu,
 Kjer Bog se v vekov vek slavi.
 Kot luč, ki čarobno zasine,
 Ko Bog jo večni je užgal,
 Blesti z nebeške se višine
 Na zemljo — angeljček svetál!

Ciril Vuga.

Še ti tako!

1. Velika vnema za verouk.

Velika dobrota božja je bistra glava. A tudi najboljša glava ni taka, da bi v njo pritekala učenost kar sama. Vsakdo se mora truditi, če se hoče kaj prida naučiti. Razlika je le ta, da si nekateri pridobijo učenost z malim trudom, drugi pa le z velikim naporom.

Ne morem si toraj misliti pridnega otroka, ki bi ne imel te lepe lastnosti, ki se imenuje ukaželjnost. Še prav posebno pa ne zasluži pridevka »priden«, ako nima veselja za besedo božjo, ako se nerad uči krščanskega nauka.

Iz Jezusovih otroških let vemo le prav malo; a to je pa v sv. evangeliju posebej poudarjeno, kako je dvajsetletni Jezus ostal med judovskimi učeni in v templju, jih poslušal in povpraševal. Jezus je bil vseveden Bog; ni mu bilo treba poslušati zemeljskih učiteljev, ali še celo jih vpraševati; toda hotel je vsem otrokom pokazati, kako ukaželjno morajo poslušati besedo božjo in s kolikim veseljem se morajo učiti krščanskega nauka. Zato je pa tudi pozneje, ko je očitno učil, kar naravnost rekel: »Kdor je iz Boga, rad posluša božjo besedo.« In res so od nekdanj posnemali in še posnemajo Jezusa vsi dobri otroci v tem, da se radi učijo svetih resnic in da z veseljem poslušajo, kadar se jim pripoveduje o ljubem Bogu in božjih rečeh. Pa tudi ta lepa lastnost se razodeva pri mnogih, da to, kar že sami znajo, prav radi pripovedujejo še drugim.

Naj vam povem le nekatere vzglede. Sv. Martina prav posebno častimo po Slovenskem, ker se je tako odlikoval po svoji veliki svetosti. Bil je pa tudi posebno blagodušen, ko je bil še majhen deček. Imel je dobre, toda žal, še paganske stariše. Ni imel toraj te sreče, kakor jo imate vi, da bi se bil mogel precej v detinski dâbi učiti krščanskega nauka. Še-le ko je bil deset let star, je šel nekoč, ker mu je srce tako velelo, v krščansko cerkev, da bi videl, kaj tam delajo. Jako mu je bilo všeč pri kristijanih, ostal je in zvesto poslušal. Potlej je še večkrat skrivaj prišel, da niso stariši vedeli, ker sicer bi bil kregan. Slednjič je šel prosit predstojnika, naj ga vsprejmó med katehumene, t. j. v tisto šolo, kjer so se odrasli pagani učili in pripravljali za sv. krst. Glej, paganski otrok je tako ukaželjen in se s takim veseljem uči krščanskega nauka, ali te ni nič sram, ko bi ti kot katoličan zanemarjal katekizem?

O sv. Frančišku Saleškem ste gotovo tudi že kaj slišali. Beremo o njem le samo hvalne reči. Posebno pa je pohvale vredna cna detinska vnema, ki jo je imel za učenje krščanskega nauka. Ko je začel razločno izgovarjati prve besede, takoj ga je začela učiti dobra mati najnavadnih vsakdanjih molitvic. Kar je slišal, je toliko časa ponavljal z neko detinsko navdušenostjo, da je znal brez napake povedati; a vedno je prosil, naj ga naučijo še več. Ni še dopolnil petega leta in že je znal na pamet vse poglavitne resnice, katere so v malem katekizmu. Ker ni znal še brati, mu jih je morala mati toliko časa pripovedovati, da si jih je zapomnil. Ker je bil bistre glavice pa jako pazljiv, se je to zgodilo v kratkem času.

A s tem še ni bil zadovoljen, da je le sam znal. Kadar se je bil naučil nekoliko vprašanj, brž je tekeš ves vesel k svojim vrstnikom, sklical jih skupaj in v krogu postavil okoli sebe, pa jim je začel pripovedovati, kolikor je že sam znal. Ob tem je pa delal z rokami tako, kakor bi pridigal na leci. Potlej pa so morali otroci tako dolgo ponavljati, da so znali.

Pa v svoji gorečnosti je šel dobri otrok še dalje. Ako je srečal kakega otroka, ki ni bil prave katoliške vere, je kar brez strahu stopil predenj in mu začel

naštevati iz svojega katekizma, da bi ga prepričal zmote. Včasih je bil že preveč drzen, in ker ga drugače niso mogli udržati, morali so ga kam zapreti, kadar je prišel kak krivoverec v grad njegovega očeta.

Sv. Jožef Kalasanski, ki je bil pozneje ustanovnik »pobožnih šol«, je večkrat prosil svoje dobre stariše, naj bi smel povabiti še druge otroke v hišo. Pa zakaj? Da bi obhajal z njimi po otročje »službo božjo«. Stopil je na stol in malim obiskalcem je ukazal, naj se razvrstijo okrog njega, potlej pa jih je začel, kakor govornik na prižnici, učiti krščanskega nauka. V plačilo pazljivosti in da bi privabil še več dečkov, dajal jim je z dovoljenjem imovitih starišev primerna darila. Kako je bil pač Jezus vesel takega svetega igranja!

Sv. Magdalena Paciška je bila že v otroških letih tako žalostna, kadar je videla kakega hudobnega otroka, ki je z grehom Boga žalil, da se je začela milo jokati. Da bi se poboljšali, jih je učila krščanskega nauka. Večkrat je zbrala po deset do dvanajst zane-marjenih otrok, dečkov in deklic, in jim razlagala poglavitne resnice iz katekizma. Da bi se rajše učili, dajala je z materinim dovoljenjem dečkom miloščine, deklicam pa predpasnikov in rutic. Kedar so otročički prišli k poduku, jih je pristrčno objemkala. Ko so jo vprašali, zakaj tako dela, je odgovorila: »Zato, ker me njih nedolžnost in čistost spominja detinstva Jezusovega.«

Naj vam povem še dogodnico iz najnovejšega časa, iz leta 1895. V Afriki je imel v nekem kraju, ki se imenuje Mopoko, glavar dva sina; jednemu je bilo ime Lanhi, drugemu Elunu. Lanhi je smel iti k misijonarjem v šolo, kjer je bil v sveti veri poučevan in krščen. Potlej pa se je vrnil domov v Mopoko. Bratec Elunu ga skrbno poprašuje in hoče kar vse vedeti, kaj se je naučil pri misijonarjih. Lanhi, ki se je po sv. krstu imenoval Edvard, radovoljno poučuje svojega brata. Pripoveduje mu, da imajo pri misijonarjih taka znamenja, po katerih se nauči brati in pisati, pa tudi za računanje imajo taka znamenja, da ni treba na prste šteti. Vse to pa je težko in je treba več let, če se hoče kdo do dobrega naučiti. Najlažje pa se je naučiti katekizma. Zatorej skleneta bratca, da se bosta učila mo-

litvic iz katekizma. Vsak dan, včasih še po večkrat, je učil Edvard svojega paganskega bratca, kateremu so resnice sv. vere silno ganile srce.

Čez nekaj tednov sklene goreči učiteljček svojega poslušnega bratca krstiti, čeravno ni bil bolan. Kar moč slovesno opravi deček sveto dejanje na velikem travniku. Vsi navzoči so bili zelo ginjeni. Za krstnega patrona je odbral sv. Mavricija. Ponosno je naznanil Edvard: »Odslej moj brat ne bode imel več paganskega imena »Elunu«, marveč krščansko ime Mavricij.« Pa slovesnost še ni bila dovršena. Edvard dene še novemu kristijanu okrog vratu škapulir, rekoč: »Ná, vzemi oblačilce, katero je naredila presv. Devica kristijanom, da bi jih varovala pekla.« Podari mu tudi rožni venec.

Pozneje se zgleda pri misijonarjih in z detinsko priprostostjo pripoveduje, koliko dobroto mu je storil brat Edvard. Misijonar ga pelje v kapelico in dopolni krstne obrede in zarad večje gotovosti ga še krsti pogojno. Ves vesel se vrne Mavricij domov. Ko pride čez nekaj časa neki misijonar v Mopoko, predstavi mu Mavricij deset dečkov in pravi: »Glejte, ti le dečkî že znajo nekoliko katekizma. Edvard pa jaz sva jih učila molitve in o ljubem Bogu, tudi pesmi, ki se pri vas pojó v veliki hiši Božji.« Misijonar se prepriča, da so vsi že dosti naučeni, da jih sme takoj krstiti. Oj, kako sta bila tega vesela dobra dečka!

* * *

Sedaj pa misli na svoj katekizem, in še jedenkrat beri napis: »Tudi ti tako!«

Junak.

Kaj pravite? Našega Janka
Še videli niste nikdar?
Oj Janka, oj tega junaka,
Da drug mu na svetu ni par?
Na glavi pogledjte mu čako,
Poglejte ob strani mu meč,
Oči mu pogledjte srdite,
Recite, kaj hočete več?

Ko takih junakov bi bilo
Na svetu veliko število,
Končali bi hitro ljudjé
Vse boje, krvave vojské:
S pogledi junaki
Streljali bi taki,
Sovražnik bi padal pred njimi
Kot sneg se usuje po zimi.

St. pl. Orlovič.

